

**UCHWAŁA NR XXXIX.266.2017
RADY GMINY BARUCHOWO**

z dnia 20 grudnia 2017 r.

**w sprawie uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
na rok 2018**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.¹⁾) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. Z 2017 r. poz. 1492) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018, zwany dalej "Programem", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Baruchowo

Jarosław Komorek

¹⁾ zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1893, M. P. z 2017 r. poz. 181.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018

Rozdział 1.

Wstęp

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców, może przedsięwziąć odpowiednie środki zaradcze lub naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwany dalej Programem. Od 1 stycznia 2017r. zgodnie z upoważnieniem zawartym w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym Rada Ministrów przyjęła Narodowy Program Zdrowia. Jego elementem jest Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w którym wśród realizatorów zadań zostały wskazane samorządy gminne. Niniejszy Program uwzględnia wymienione w Narodowym Programie Zdrowia zadania, służące realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne może mieć jedynie wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym zażywaniem alkoholu. Pomoc w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oznacza minimalizację skutków alkoholizmu oraz zapobieganie, czyli uświadamianie, wskazywanie na alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacją trudną i konfliktową.

Nadużywanie alkoholu stanowi istotny czynnik ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie. Ze statystyk wynika, że najczęstszą okolicznością towarzyszącą przemocy jest alkohol. Dlatego też, w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowane są również działania związane z ochroną przed przemocą.

Przedstawiony Program dostosowany jest do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby osobowe, instytucjonalne i finansowe. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wyniki przeprowadzonej diagnozy stanu zagrożenia problemami alkoholowymi oraz wskazówki określone w Rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2018 roku.

Zadania i cele określone w Programie realizowane są przez pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Baruchowie.

Program adresowany jest do osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin, do dzieci i młodzieży szkolnej oraz do osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Rozdział 2.

Diagnoza stanu zagrożenia problemami alkoholowymi w gminie Baruchowo

Dla potrzeb opracowania Programu i doboru działań odpowiadających rzeczywistym potrzebom lokalnym, przeprowadzona została diagnoza stanu zagrożenia problemami alkoholowymi na terenie gminy Baruchowo.

Głównym źródłem danych do przeprowadzenia diagnozy były informacje od osób i instytucji współpracujących z gminą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baruchowie.

Badania przeprowadzone zostały w m-cu grudniu 2017 r.

Dane uzyskane od poszczególnych osób i instytucji:

1. Komisariat Policji w Kowalu

	2013	2014	2015	2016	2017
Interwencje policji	120	50	57	126	
Liczba wniosków skierowanych do GKRPA o zastosowanie leczenia odwykowego	12	9	3	0	2
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”	10	8	4	3	
Liczba zatrzymanych	20	5	16	23	6
Nieletni zatrzymani za łamanie prawa będący pod wpływem alkoholu	0	0	0	0	0

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baruchowie

	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba środowisk objętych pomocą społeczną, w tym środowisk, w których występuje problem alkoholizmu	62	65	46	45	39
Liczba środowisk, w których stwierdzono problemy wychowawcze w związku z nadużywaniem alkoholu	20	25	11	10	9
Liczba środowisk, w których występuje przemoc w związku z nadużywaniem alkoholu	21	27	3	11	5
Liczba wniosków skierowany do GKRPA o zastosowane leczenia odwykowego	02	0	0	0	-

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1) dane dotyczące punktów sprzedaży alkoholu

- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy – 18 w tym, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 14 i w miejscu sprzedaży – 4,
- liczba punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży 12 i w miejscu sprzedaży – 0
- przeprowadzone kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych – 0.

2) dane dotyczące podjętych działań wobec osób uzależnionych:

	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba wniosków, które wpłynęły do Komisji	7	13	6	3	5
Liczba wniosków skierowanych do sądu o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	3	2	8	0	3

4. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującej Orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich przy Sądzie Rejonowym we Włocławku

	2013	2014	2015	2016	2017
Nadzór związany z ograniczeniem władzy rodzicielskiej	30	24	brak danych	brak danych	brak danych
Nadzór związany z uzależnieniem od alkoholu	23	2	brak danych	brak danych	brak danych
Nadzór wobec osoby nieletniej	-	1	brak danych	brak danych	brak danych

5 II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w sprawach karnych.

	2013	2014	2015	2016	2017
Dozory kuratorskie (m.in. osoby skazane za czyn pod wpływem alkoholu, osoby zobowiązane do leczenia odwykowego)	3	7	4	4	2

7. Punkty konsultacyjne

W 2017 r. na terenie gminy Baruchowo funkcjonowały dwa punkty konsultacyjne, w których mieszkańcy gminy znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej, zmagający się z problemami i szukający wsparcia i pomocy w ich rozwiązaniu mogli skorzystać z konsultacji i porad psychologa. Zakres pomocy oferowanej w punktach obejmuje udzielanie porad i konsultacji w trudnych sytuacjach, motywowanie osób uzależnionych i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii, a także udzielanie informacji o dostępnych świadczeniach zdrowotnych w zakresie terapii i rehabilitacji w publicznych zakładach opieki zdrowotnej, działających w regionie.

W 2017 r. udzielono ok. 35 porad osobom uzależnionym i współuzależnionym z terenu gminy Baruchowo.

8. Badania ankietowe uczniów Zespołu Szkół w Baruchowie

W m-cu grudnia 2017 r. przeprowadzono wśród uczniów Zespołu Szkół w Baruchowie (klasy VI-VII Szkoły Podstawowej i klasy II – III Gimnazjum) anonimowe ankiety na temat bezpieczeństwa i zagrożeń uzależnieniami.

Można stwierdzić, że młodzież świadoma jest zagrożeń, jakie niesie za sobą spożywanie alkoholu i gdzie można szukać pomocy. W przeważającej większości wskazano, że spożywanie alkoholu prowadzi do uzależnień i niszczy życie człowieka. Natomiast informacje na temat szkodliwości alkoholu i środków odurzających młodzież otrzymała głównie ze szkoły, dalej telewizja, radio i dom.

Młodzież zainteresowana jest pogłębianiem wiedzy na temat zagrożeń, jakie niesie za sobą alkohol, papierosy i narkotyki, co potwierdziły wyniki ankiety.

Rozdział 3.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działań profilaktycznych i naprawczych

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych gmina Baruchowo współpracuje z:

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baruchowie,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonujący orzeczenia w sprawach karnych
oraz Zespół wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich przy Sądzie Rejonowym we Włocławku,
- psycholog, terapeuci uzależnień,
- pedagog szkolny,
- Komisariat Policji w Kowalu,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kłotnie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Baruchowie,
- Parafia rzymsko-katolicka w Kłotnie,
- Całodobowy Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Gostyninie

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie współpraca obejmuje udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w grupie roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego.

Rozdział 4.

Sposób finansowania Programu

Zadania realizowane z ramach Programu finansowane są ze środków uzyskanych z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w 2018 r.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości dochody te stanowią dochód gminy, który w całości przeznaczany jest na realizację Programu. Zgodnie z ustawą środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Rozdział 5.

Cele główne Programu

1. Promowanie postaw społecznych wśród dzieci i młodzieży, motywujących do powstrzymywania się od spożywania alkoholu – krzewienie trzeźwości i abstynencji.
2. Zmniejszenie szkód występujących u osób z problemem alkoholowym.
3. Zwiększenie świadomości społecznej, zapewnienie edukacji oraz budowanie wsparcia na rzecz działań, mających na celu zapobieganie powstawaniu problemów spowodowanych przez alkohol.
4. Prowadzenie stałego systemu informacyjnego o podejmowanych na terenie gminy działaniach w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział 6.

Cele szczegółowe

1. Cel szczegółowy

Krzewienie trzeźwości i podnoszenie świadomości na temat szkód wynikających z picia alkoholu

Zadania:

- 1) Działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej, dotyczące zachowań ryzykownych i zagrożeń wynikających z ich podejmowania.
- 2) Udział w programach profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki alkoholowej.
- 3) Finansowanie spektakli profilaktycznych, warsztatów i prelekcji w szkołach.
- 4) Działania edukacyjne dla rodziców w zakresie profilaktyki alkoholowej.
- 5) Udział w kampaniach społecznych.
- 6) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
- 7) Wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz promowanie zdrowego stylu życia-organizowanie i finansowanie imprez bezalkoholowych dla mieszkańców gminy (pikniki, festyny).
- 8) Zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych z zakresu profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (broszury, ulotki, plakaty, filmy edukacyjne, itp.).
- 9) Organizowanie i finansowanie konkursów na temat profilaktyki uzależnień.
- 10) Zakup pomocy edukacyjnych dla szkół, służących do realizacji zadań określonych w Programie.

2. Cel szczegółowy

Udzielanie rodzinom, w których występuje problem nadużywania alkoholu pomocy psychologicznej, społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą

Zadania

- 1) Pomoc psychologiczna dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym, w tym dotkniętych przemocą.
- 2) Zapewnienie pomocy psychologicznej dla współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie – punkty konsultacyjne.
- 3) Zapewnienie pomocy prawnej (konsultacje specjalistyczne) dla osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie.
- 4) Organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, w tym doznających przemocy w rodzinie:
 - wypoczynek letni i zimowy,
 - pozalekcyjne zajęcia sportowe,
 - imprezy promujące zdrowy styl życia (festyny, pikniki, inne),
 - imprezy kulturalne,

- konkursy.

5) Udział w kampaniach i akcjach z zakresu przeciwdziałania przemocy.

3. Cel szczegółowy

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych - redukcja szkód, rehabilitacja zdrowotna, społeczna i zawodowa

Zadania

- 1) Organizowanie na terenie gminy punktów konsultacyjnych, zapewniających pomoc psychologiczną i poradnictwo, w tym motywowanie do podjęcia leczenia.
- 2) Działalność informacyjna o możliwościach uzyskania świadczeń zdrowotnych w zakresie terapii i rehabilitacji w publicznych zakładach opieki zdrowotnej, działających w regionie.
- 3) Promowanie zdrowego stylu życia i podnoszenie jakości życia społecznego (organizowanie specjalistycznych zabiegów rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych).
- 4) Dofinansowanie działania grupy wsparcia dla osób współuzależnionych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym zatrudnienie specjalisty).
- 6) Ponoszenie kosztów postępowania zobowiązującego do leczenia odwykowego (opłata sądowa, koszty wydania opinii biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia)
- 8) Finansowanie programów zdrowotnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych

4. Cel szczegółowy

Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadania:

- 1) Współfinansowanie zadania „Kujawsko – Pomorska Niebieska Linia” - Pogotowie dla ofiar przemocy.
- 2) Udzielanie pomocy organizacyjnej, lokalowej podmiotom działającym w sferze profilaktyki i promocji zdrowia oraz działającym na terenie gminy grupom wsparcia.
- 3) Dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.
- 4) Doposażanie, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów oraz dofinansowanie remontów i adaptacji placówki leczenia uzależnień celem zapewnienia efektywnego prowadzenia terapii i ułatwienia realizacji programów leczenia.

5. Cel szczegółowy

Zapewnienie skutecznego przestrzegania przepisów określonych w art. 13 1 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości przez sprzedawców napojów alkoholowych.

Zadania

- 1) Kontrola przestrzegania prawa w zakresie reklamy, promocji i spożywania napojów alkoholowych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy.
- 2) Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
- 3) Działania edukacyjne dla właścicieli i sprzedawców napojów alkoholowych (np. szkolenia, kampanie edukacyjne).
- 4) Zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych oraz dystrybucja ich w placówkach handlowych.
- 5) Kierowanie wniosków do Policji o wszczęcie postępowania w przypadku naruszenia przepisów w/w ustawy.
- 6) Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach orzekanych w związku z naruszeniem art 13(1) i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

6. Cel szczegółowy

Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania określone w Programie

- 1) Organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów oraz innych form doskonalenia dla osób realizujących zadania określone w Programie.
- 2) Dofinansowanie szkoleń dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie pracy profilaktycznej i edukacyjnej.
- 3) Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania Programu w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Rozdział 7.

Pozostałe działania związane z realizacją Programu

- 1) Zakup materiałów i wyposażenia niezbędnego do prawidłowej realizacji zadań określonych w Programie.
- 2) Zwrot kosztów podróży dla osób realizujących zadania Programu i uczestniczących w różnych formach szkoleń i kursów.
- 3) Zakup specjalistycznej literatury i prasy.
- 4) Pokrywanie innych kosztów związanych z realizacją Programu (m.in. koszty energii, materiały biurowe)

Rozdział 8.

Zasady wynagrodzenia Pełnomocnika ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wykonanie zadań określonych w Programie koordynuje Pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Pełnomocnikowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 300 zł miesięcznie, jako dodatek do wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy, finansowany ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Komisją” przysługuje wynagrodzenie obejmujące jednocześnie zwrot kosztów podróży w wysokości:

- 120 zł – przewodniczący
- 100 zł – sekretarz Komisji
- 90 zł – pozostali członkowie

Wynagrodzenie przysługuje za:

- udział w jednym posiedzeniu Komisji
- przeprowadzeniu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wynagrodzenie, o którym mowa wyżej przysługuje, jeżeli członek Komisji uczestniczył w całym posiedzeniu, to znaczy od jego otwarcia, aż do czasu zamknięcia przez Przewodniczącego Komisji oraz za udział w kontroli co najmniej trzech punktów sprzedaży, przeprowadzonej w jednym dniu.

Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności dołączonej do protokołu z posiedzenia lub podpis na protokole z przeprowadzonej przez Komisję kontroli.

Wydatki na wynagrodzenia członków Komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym Programie.

Rozdział 9.**Preliminarz przewidzianych wydatków związanych z realizacją Programu na rok 2018**

Lp.	ZADANIE	KWOTA
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin, w tym ofiar przemocy w rodzinie	6.000,00
2	Opłaty sądowe od wniosków o orzeczenie obowiązkowego leczenia oraz opinie biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia	1.500,00
3	Współfinansowanie zadania Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia	300,00
4	Działania edukacyjne dla mieszkańców – kampanie, programy zdrowotne dla osób uzależnionych	1.000,00
5	Programy profilaktyczne oraz działania edukacyjne i informacyjne w szkołach w zakresie profilaktyki alkoholowej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie	1.000,00
6	Pomoc psychologiczna dla dzieci wychowujących się w rodzinach, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie	1.000,00
7	Finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi oraz zagrożonych patologią społeczną	2.200,00
8	Promowanie zdrowego stylu życia i aktywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież – zajęcia sportowe, wycieczki, imprezy kulturalne, konkursy	3.000,00
9	Promowanie imprez bezalkoholowych	22.500,00
10	Doposażanie, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów oraz dofinansowanie remontów i adaptacji placówki leczenia uzależnień	3.000,00
11	Działania edukacyjne i informacyjne dla sprzedawców napojów alkoholowych	600,00
12	Szkolenia, kursy oraz inne formy doskonalenia dla osób realizujących zadania określone w Programie oraz zwrot kosztów podróży	600,00
13	Wynagrodzenia z tytułu posiedzeń i kontroli punktów sprzedaży dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wynagrodzenie dla Pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki	7.300,00
14	Zakup materiałów i wyposażenia niezbędnego do prawidłowej realizacji zadań określonych w Programie, zakup specjalistycznej literatury, prasy i materiałów informacyjnych, inne koszty	2.000,00
RAZEM		52.000,00